KPC Groep

Schoolondersteuningsprofiel
Zorg in Beeld Speciaal
Prof. W.J. Bladergroenschool
Groningen

Oktober 2012

RENN4

©KPC Groep
Oktober 2012
AV1.12GOPR.0223 (13041

Inhoud

1 SCHOOLGEGEVENS 3

2 KORTE BESCHRIJVING VAN DE SCHOOL 5
2.1 Doelgroep 5
2.2 Voedingsgebied en instroom 5
2.3 Onderwijsconcept van de school 6
2.4 Onderwijszorgprofielen 6
2.5 Leerlingen en onderwijszorgprofiel 7
2.6 Locatie 't Mozaïek Groningen 8
2.7 Locatie Haren 8
2.8 Uitstroomgegevens 8

3 KWALITEIT VAN HET ONDERWIJS 10
3.1 Basiskwaliteit van het onderwijs 10
3.2 Kwaliteitsafspraken RENN4 10

4 ONDERWIJSARRANGEMENTEN 11
4.1 CARE – Beginsituatie bij instroom 11
4.2 Pedagogisch klimaat om tegemoet te komen aan CARE van leerlingen 11
4.3 B = Beschermende factoren 12
4.4 A = Adaptief onderwijs 12
4.5 G = Gedragsverandering 14
4.6 S = Systematisch (samen)werken 14
4.7 S = (Systematisch) Samenwerken 15
4.8 Huisvesting en gebouw 15

5 INTERNE EN EXTERNE SAMENWERKING 17
5.1 Interne samenwerking en ondersteuningsstructuur 17
5.2 Samenwerking met externen 17
5.3 Externe samenwerking ketenpartners 18

6 EXPERTISE 19
6.1 Aanwezige expertise op de school 19
6.2 Expertiseontwikkeling 20

7 GRENZEN EN AMBITIE 21
7.1 Huidige situatie en grenzen 21
7.2 Ambitie intern 21
7.3 Ambitie extern, Samenwerkingsverband Passend onderwijs 21

1 SCHOOLGEGEVENS

Naam school	Prof. W.J. Bladergroenschool Groningen
Brinnummer school	02YR
Nummer SWV	Samenwerkingsverband PO 20-01
Directeur	De heer J.N. (Jan Nico) Teerenstra
Teamleiders	Mevrouw J. (Jikke) Barwegen Mevrouw H. (Helen) Goudemond Mevrouw M. (Marola) Grol Mevrouw D. (Dicky) Kooiker Mevrouw A. (Annemarie) Roebroek
Adres	Donderslaan 157 9728 KX Groningen
Telefoon	050 30 98 844
E-mail	bladergroenschool@renn4.nl
Dislocaties	Nevenlocatie Appingedam Pastorielaan 2A, 9901 CE Appingedam Telefoon: 0596 62 90 00 Nevenlocatie Veendam Sont 18, 9642 BX Veendam Telefoon: 0598 62 50 05 't Mozaïek, in samenwerking met Accare Hanzeplein 1, 9713 GZ Groningen Telefoon: 050 31 88 693 MKD Haren, in samenwerking met Elker Cantersveen 4, 9753 KK Haren Telefoon: 050 52 39 900
Datum startbijeenkomst	22 maart 2012
Datum interview	7 juni 2012
Datum feedbackgesprek	28 juni 2012
Geïnterviewde personen	De heer J.N. (Jan Nico) Teerenstra Mevrouw J. (Jikke) Barwegen, teamleider Mevrouw H. (Helen) Goudemond, teamleider Mevrouw A. (Annemijn) Diephuis, leerkracht Mevrouw M. (Marloes) Lochtenberg, gedragsdeskundige Mevrouw L. (Liselot) Hoenderken, intern begeleider
Aantal ingevulde vragenlijsten	19
Geraadpleegde documenten	Schoolgids 2011-2012 Inspectierapport Notitie veiligheidsbeleid RENN4 RENN4 strategisch beleidsplan 2007-2011 RENN4 strategisch beleidsplan 2011-2015 Evaluatie implementatie onderwijszorgprofielen so

Contactpersoon KPC Groep	De heer R. (Ruud) van Herp adviseur KPC Groep Per 1 juli 2012: Mevrouw drs. A.Y. (Aleid) Schipper senior adviseur KPC Groep

2 KORTE BESCHRIJVING VAN DE SCHOOL

De Prof. W.J. Bladergroenschool is een school voor speciaal onderwijs cluster 4 voor leerlingen in de leeftijd van vier tot twaalf jaar. De identiteit van de school is algemeen bijzonder en de school valt onder het bevoegd gezag van de stichting RENN4. De stichting RENN4 heeft als missie gekozen: Goed onderwijs, Goede zorg voor ieder kind. Het is de opdracht van RENN4 om gepast onderwijs en die zorg te bieden aan de leerlingen, die passen bij hun ontwikkelingsmogelijkheden, zodat zij hun toekomstperspectief kunnen realiseren.

De leerlingen van de Bladergroenschool zijn verdeeld over vijf locaties:

Groningen, hoofdlocatie Donderslaan:	23 groepen en één Op de Rails-groep;
Veendam:	twee groepen; niveau groep 1 tot en met 4;
Appingedam	vier groepen; niveau groep 1 tot en met 8;
Haren, MKD:	twee groepen; jonge kinderen;
Groningen, 't Mozaïek:	drie groepen.

2.1 Doelgroep

De school is gericht op het onderwijs aan leerlingen met psychiatrische problemen en/of ernstige gedragsstoornissen. Tot de school worden kinderen toegelaten met een complexe en/of diffuse gedragsproblematiek. De school biedt onderwijs aan een brede doelgroep cluster 4-leerlingen, leerlingen met zowel internaliserende als externaliserende gedragsproblematiek. De leerlingen kunnen (vaak) door verschillende oorzaken, sociaal en emotioneel zijn vastgelopen. Deze kinderen ontwikkelen zich niet als vanzelfsprekend. De cognitieve ontwikkeling van de leerlingen varieert tussen normale intelligentie tot moeilijk lerend. Vrijwel alle leerlingen hebben te maken met hulpverlenende instantie(s). De leerlingen op de hoofdlocatie in Groningen en op de locaties Veendam en Appingedam hebben allemaal een cluster 4-indicatie.
Vanaf 1 augustus 2014 is plaatsing gebonden aan de toelaatbaarheidsafspraken per SWV, met een overgangsregeling voor de zittende leerlingen van twee jaar.

't Mozaïek is een locatie van de Bladergroenschool voor leerlingen in de leeftijd van vier tot twaalf jaar die in behandeling zijn bij de kinder- en jeugdpsychiatrische kliniek Accare. De zorgindicatie voor deze leerlingen is leidend voor plaatsing op de Bladergroenschool. Leerlingen in (semi)residentiële instellingen krijgen automatisch toegang tot het speciaal onderwijs. Dit geldt zolang de leerling in behandeling is.

De leerlingen op het MKD in Haren zijn tussen de vier en zeven jaar. De Bladergroenschool heeft met Elker een convenant gesloten, waardoor hier ook de regeling van de plaatsbekostiging geldt. Deze leerlingen hebben een zorgindicatie en van daaruit recht op speciaal onderwijs.

De leerlingen in de Op de Rails-groep hebben geen cluster 4-indicatie. Dit zijn leerlingen die tijdelijk in deze tussenvoorziening worden geplaatst door de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL) van de Samenwerkingsverbanden WSNS in de regio Groningen.

2.2 Voedingsgebied en instroom

De school vervult een regionale functie. De leerlingen zijn afkomstig uit de gehele provincie Groningen en uit de kop van Drenthe. De school maakt straks deel uit van het Samenwerkingsverband PO 20-01. Dit samenwerkingsverband omvat de gemeenten Appingedam, Bedum, Bellingwedde, De Marne, Delfzijl, Eemsmond, Groningen, Grootegast, Haren, Hoogezand-Sappemeer, Leek, Loppersum, Marum, Menterwolde, Noordenveld, Oldambt, Pekela, Slochteren, Stadskanaal, Ten Boer, Veendam, Vlagtwedde, Winsum en

Zuidhorn. Dat betekent dat er sprake is van grensverkeer met het samenwerkingsverband PO 22-01 (Assen en omstreken).
De leerlingen stromen in vanuit thuis (onderinstroom), het regulier of speciaal basisonderwijs, kinderdagcentra of een medisch kinderdagverblijf of (andere) scholen voor speciaal onderwijs. Vanuit 't Mozaïek en het MKD in Haren stromen jaarlijks, na afloop van de behandeling, ongeveer 10 leerlingen door naar de hoofdlocatie van de Bladergroenschool.

2.3 Onderwijsconcept van de school

De school heeft een aantal uitgangspunten geformuleerd, waaronder:

- werken aan de ontwikkeling van competenties, sociale vermogens, autonomie en motivatie van kinderen;
- het aanbieden van onderwijs en zorg in overeenstemming met het handelingsplan;
- werken richting schakelen, zodra een overdraagbare aanpak is gevonden;
- samenwerking tussen ouders, kinderen, leerkrachten, begeleidingsstaf en hulpverleningsinstellingen;
- vraaggericht werken volgens het model van de consultatieve leerlingbegeleiding en verrichten van handelingsgerichte diagnostiek wanneer zich tijdens het proces vragen voordoen;
- het stimuleren van de ontwikkelingspotenties van kinderen en het wegwerken van onderwijsbelemmeringen.

De Bladergroenschool wil de leerlingen gepaste onderwijsondersteuning bieden, gericht op het realiseren van een toekomstperspectief en daarmee een optimale plaats in de samenleving. 'Laat zien wat je kunt'; dat is de boodschap die de school de leerlingen meegeeft.

Ontwikkelingspotenties van leerlingen worden gestimuleerd en onderwijsbelemmeringen worden (zoveel als mogelijk is) opgeheven. Om dat te bereiken realiseert de school een pedagogisch klimaat waarin veiligheid en structuur de kernbegrippen zijn en wordt veel geïnvesteerd in het onderwijs in de basisvakken lezen, taal en rekenen. Het taalonderwijs maakt 30% uit van de totale onderwijstijd en het rekenonderwijs 20%.
Daarnaast besteedt de school veel methodische aandacht aan het expliciet aanleren van sociale vaardigheden. De overige tijd is voor vakken zoals wereldoriëntatie, verschillende creatieve vakken en bewegingsonderwijs.

De school is onderverdeeld in een onder-, midden- en bovenbouw en elke bouw bestaat uit enkele samenwerkende groepen. De groepen zijn heterogeen samengesteld. Bij de samenstelling van de groepen is het taalniveau van de leerlingen leidend, daarnaast wordt rekening gehouden met de gedragsproblematiek.

Een ander kenmerk van de Bladergroenschool is de samenwerking tussen hulpvragers (ouders en leerkrachten) en hulpverleners (behandelaars, de afdeling Expertise en externe hulpverlening).

2.4 Onderwijszorgprofielen

Het onderwijsaanbod op de Bladergroenschool is onderverdeeld in drie onderwijszorgprofielen die binnen RENN4 worden onderscheiden. Deze onderwijszorgprofielen voor de leerlingen hangen vooral samen met hun mogelijkheden tot leren.
Het gaat om de volgende drie profielen:
profiel 1: de leerling heeft weinig tot geen beperkingen bij het leren;
profiel 2: voor leerlingen met enige onderwijsachterstand en beperking bij het leren;
profiel 3: voor leerlingen met grote onderwijsachterstanden.

Deze onderwijszorgprofielen zijn gekoppeld aan drie uitstroomprofielen:
profiel 1: uitstroomperspectief regulier voortgezet onderwijs;
profiel 2: vmbo met lwoo;
profiel 3: praktijkonderwijs, cluster 3-onderwijs.

Leerlingen worden vanaf het vierde leerjaar ingedeeld in onderwijszorgprofielen. In de eerste drie leerjaren is het streven altijd gericht op de doelen van onderwijszorgprofiel 1.
In het handelingsplan staat vermeld in welk onderwijszorgprofiel het kind onderwijs ontvangt. Het onderwijsaanbod is per profiel verschillend. De leerkrachten stemmen hun pedagogisch en didactisch handelen af op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen.
Het overstappen van het ene profiel naar het andere profiel is altijd mogelijk. Hiervoor is wel een beslissing van de Commissie voor de Begeleiding (CvB) (bestaande uit teamleider, internbegeleider, gedragsdeskundige) nodig.

Op de Rails
Aan de Bladergroenschool is het project Op de Rails verbonden. De groep Op de Rails bestaat uit maximaal 12 leerlingen Dit is een project voor leerlingen die voldoen aan de landelijke criteria voor deelname. Belangrijke criteria zijn:

- de leerling is afkomstig uit het regulier onderwijs en blijft daar ingeschreven;
- de leerling heeft meer zorg nodig dan de zorgstructuur van het regulier onderwijs kan bieden;
- de leerling heeft structurele gedragsproblemen die op het moment van aanmelding bij Op de Rails niet te herleiden zijn tot een geclassificeerde stoornis en de veiligheid van zichzelf en/of anderen in zijn omgeving negatief beïnvloeden;
- de leerling heeft geen cluster 4-indicatie en is ouder dan 10 jaar.

Doel is terugkeer naar de school van herkomst. Er wordt een onderwijsprogramma aangeboden met veel persoonlijke aandacht en begeleiding. De leerlingen werken zoveel mogelijk met het reguliere programma van de eigen basisschool. Het is immers de bedoeling dat de leerlingen weer (binnen een jaar) teruggaan naar de eigen reguliere school.
Vier samenwerkingsverbanden WSNS in de regio Groningen (2.01, 2.03, 2.07 en 2.11) en de Bladergroenschool werken samen als het gaat om de tussenvoorziening Op de Rails.

2.5 Leerlingen en onderwijszorgprofiel

In het schooljaar 2011-2012 wordt de school bezocht door 388 leerlingen (het aantal leerlingen na de groeitelling van januari 2012). Deze leerlingen zijn verdeeld over 34 groepen en één Op de Rails-groep. De indeling van de leerlingen over de drie onderwijszorgprofielen ziet er als volgt uit.

2011-2012	Aantal leerlingen 01 oktober 2011 = 388	%
OZP 1, uitstroomperspectief regulier vo IQ: > 90 Leerachterstand: < 1 jaar	190 leerlingen	49%
OZP 2, uitstroomperspectief vmbo met lwoo IQ: 80-90 Leerachterstand: 1-2 jaar	187 leerlingen	48%
OZP 3, uitstroomperspectief PrO of cluster 3-onderwijs IQ: < 80 Leerachterstand: > 2 jaar	11 leerlingen	3%
Totaal	**388** leerlingen	**100%**

2.6 Locatie 't Mozaïek Groningen

Op de locatie 't Mozaïek in Groningen, gevestigd op het UMCG-terrein, wordt lesgegeven aan kinderen die voor dagbehandeling naar Accare gaan. Deze leerlingen gaan parttime naar school en zijn de overige tijd in behandeling. Elke groep bestaat uit zes kinderen met een leerkracht. De drie groepen zijn ingedeeld naar leeftijd van de leerlingen.
Het onderwijsaanbod in de groepen kan variëren van groep 3 tot en met groep 8, aangezien het ontwikkelingsniveau van de leerlingen divers is.
De intern begeleider en gedragsdeskundige ondersteunen de leerkrachten. Voor elke leerling wordt een handelingsplan opgesteld en dit wordt met de ouders besproken. De leerkracht onderhoudt regelmatig contact met de ouders. Er is veelvuldig multidisciplinair overleg tussen de school, Accare en de ouders waarin de voortgang en ontwikkeling van de leerlingen worden besproken. Het samenwerkingsproject Bladergroenschool en Accare heeft als doel realisatie van 'één kind één plan'. Uitgangspunt is vraaggestuurd onderwijs op maat met volledige schooluren aan het einde van de behandeling (ingroeimodel). De omvang van de schooldag, in relatie tot problematiek en draagkracht van het kind, wordt in onderling overleg vastgesteld.

2.7 Locatie Haren

In Haren wordt het onderwijs aan twee kleutergroepen verzorgd binnen een gebouw van de 'BaseGroep zorg voor jeugd', ook bekend als MKD-Elker. Dit zijn interne leerlingen met een zorgindicatie die twee dagen school en twee dagen jeugdzorgbehandeling krijgen. Elke groep bestaat uit 12 leerlingen. Gelet op de leeftijd van deze kinderen wordt gewerkt aan de hand van de leerdoelen die horen bij onderwijszorgprofiel 1. Elke groep heeft een vaste groepsleerkracht en een onderwijsassistent.
Er vindt regelmatig een multidisciplinair overleg plaats en tweemaal per jaar is er een groepsbespreking. De school en het MKD-Elker werken vanuit het principe 'één kind één plan'. Vanuit de Bladergroenschool zijn de volgende disciplines betrokken: een teamleider, een intern begeleider, een gedragsdeskundige en een logopedist.

2.8 Uitstroomgegevens

In onderstaand overzicht zijn alle leerlingen meegenomen.
Uit het overzicht blijkt dat elk jaar een groot aantal leerlingen doorstroomt naar het so cluster 4. Dit heeft onder andere te maken met de zogenaamde interne leerlingen. Deze leerlingen

stromen bij het verlaten van het MKD na afloop van de behandeling bij Accare vaak door naar het cluster 4-onderwijs op de locatie Donderslaan in Groningen. Vanaf dat moment hebben ze een cluster 4-indicatie. Een relatief groot aantal leerlingen stroomt door c.q. terug naar het regulier (speciaal) basisonderwijs.

Uitstroom aantal leerlingen	**2008-2009**	**2009-2010**	**2010-2011**
So cluster 2	2	4	
So cluster 3	1		
So cluster 4	36	20	47
Basisonderwijs	18	16	25
Speciaal basisonderwijs	13	29	26
Vwo		2	
Havo		5	5
Vmbo GL en TL			
Vmbo BBL en KBL	17	22	24
Praktijkonderwijs	3		2
Vso cluster 4	29	26	27
Vso cluster 3		1	3
Anders		1	
Totaal	**119**	**126**	**159**

3 KWALITEIT VAN HET ONDERWIJS

3.1 Basiskwaliteit van het onderwijs

Uit het meest recente rapport van de onderwijsinspectie d.d. 22 april 2009 blijkt dat de inspectie aan de school een basisarrangement heeft toegekend.

3.2 Kwaliteitsafspraken RENN4

Het bestuur van RENN4 heeft in haar strategisch beleidsplan 2011-2015 de ambitie uitgesproken dat uiterlijk in 2015 op alle RENN4-scholen het traject naar HKZ-certificering als onderdeel van het totale kwaliteitszorg-managementsysteem van RENN4 is gerealiseerd. De landelijk ontwikkelde 'Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs', waar ook RENN4 een bijdrage aan heeft geleverd, vormt hierbij het kader. Het Centrum voor Kwaliteit en Management in de Zorgsector (CKMZ) geeft de kwaliteitscertificaten af. Centraal staat het primaire proces en het kwaliteitsdenken aan de hand van de Demingcirkel of de PDCA-cyclus.

De Bladergroenschool heeft in de eerste tranche van dit specifieke kwaliteitstraject meegedraaid. Er is een nulmeting verricht met verslaglegging. Bij de verbeterpunten komen vooral borging van de gemaakte afspraken en toegankelijkheid van de informatie naar voren. De school heeft nu een verbeterplan opgesteld en krijgt daarbij feedback van het CKMZ. Het komende jaar werkt de school aan het verbeteren van de bestaande structuur van de leerlingenzorg en de kwaliteit van het onderwijs.

4 ONDERWIJSARRANGEMENTEN

Zoals de overige scholen van RENN4 werkt ook deze school vanuit de visie CAREBAGS. Hieronder staat beschreven op welke wijze de school deze visie concretiseert. CARE staat voor: Competentie, Autonomie, Relatie en Engagement. Dit zijn vier psychologische basisbehoeften waaraan een pedagogisch klimaat tegemoet moet komen om de ontwikkeling van leerlingen te kunnen ondersteunen. BAGS staat voor: Beschermende factoren, Adaptief onderwijs, Gedragsverandering en Systematisch (samen)werken en deze factoren kenmerken het onderwijskundige klimaat. De BAGS vormen de instrumenten die de school inzet om de CARE-aspecten bij de leerling te versterken. De CAREBAGS zijn een bekend begrip voor de Bladergroenschool en er is een gedragen visie over een schoolklimaat waarin leren belangrijk is.

4.1 CARE – Beginsituatie bij instroom

De intake wordt verzorgd door de gedragsdeskundige. De onderwijsondersteuningsbehoefte van elke leerling wordt in kaart gebracht, maar niet expliciet in termen van CARE. Deze termen worden echter wel in gedachten meegenomen om aandacht te besteden aan de talenten, de competenties en de interesses van de leerling. Van de leerlingen die instromen wordt het uitstroomperspectief bepaald na dossieranalyse, eventueel nader onderzoek en gerichte observatie.

4.2 Pedagogisch klimaat om tegemoet te komen aan CARE van leerlingen

Op de fundamentele behoefte aan veiligheid en duidelijkheid wordt ingespeeld door voorspelbaar leerkrachtgedrag en het vastleggen van regels en afspraken.
De Bladergroenschool zet een specifiek orthopedagogische situatie neer, waarin de leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen en er aandacht is voor de ondersteuningsvraag van het kind.

Het bieden van structuur is een belangrijke basis en dit blijkt uit:

- het structureren van de omgeving: visuele ondersteuning van regels en afspraken met picto's, vaste plaatsen en een overzichtelijk klaslokaal;
- een structurerende rol van de leerkracht: voorspelbaar leerkrachtgedrag, consequent in de regelhantering, uitgaan van gewenst gedrag belonen, ongewenst gedrag zo mogelijk negeren en anders afkeuren;
- in elke klas ligt een EHBI-map (eerste hulp bij invallen) waar alle belangrijke zaken omtrent de gang van zaken staat beschreven zodat een invaller ook voorspelbaar leerkracht gedrag vertoont;
- het structureren in tijd en inhoud: daglijn en/of geschreven rooster om routine bij te brengen volgens een vast dagprogramma, waarin afwisselend ruimte is voor werken en spelen;
- de school heeft zes gedragsregels opgesteld, deze regels zijn zichtbaar (pictogrammen) in het gebouw en in elke klas. Deze regels vormen de basis voor het pedagogisch klimaat.

In de klassenmap in elke klas staan de uitgangspunten voor de schoolregels en de maatregelen die passen bij de wens tot verandering van gedrag zoals: strooi met complimenten, wees zuinig met kritiek en geef ruimte voor herstel.

Daarnaast worden de volgende regels/programma's en afspraken gehanteerd in het kader van het veiligheidsbeleid. Deze afspraken gelden voor alle locaties van de Bladergroenschool.

Veilig schoolklimaat, sociale veiligheid	- Het veiligheidsbeleid is opgenomen in het schoolplan - Er zijn schoolregels betreffende De Veilige School en (ernstige) overtredingen worden geregistreerd in het leerlingvolgsysteem (incidentregistratie) - De school hanteert een time-outprotocol - De school heeft het maatjes project/time-outmethodiek ingevoerd (interne- en externe time-out) - Het schoolteam is getraind in het omgaan met agressie (ABC-methodiek) en kindermishandeling - Er is een aandachtsfunctionaris voor ABC - De school heeft een protocol ontoelaatbaar gedrag - De school hanteert protocolrichtlijnen omgangsvormen: professionele omgang, privacy, gebruik informatie- en communicatietechnologie, voorkomen van pesten, discriminatie en racisme, vandalisme - De school hanteert methode tijdelijke lesverwijdering (NO-methode) - De school hanteert protocol seksuele intimidatie en -misbruik met de Meldcode - De school hanteert beleid politieaangifte - De school hanteert protocol weggelopen leerling - De school hanteert protocol aanpak Pesten (met ingang van schooljaar 2012-2013) - Een preventiemedewerker, de functionaris De Veilige School monitort regels, plannen en uitvoering ervan

4.3 B = Beschermende factoren

***B**eschermende factoren*	Bij de start op school wordt er door de gedragsdeskundige in het intakegesprek met ouders gevraagd naar de talenten en sterke kanten van hun kind. Deze gegevens staan in het eerste handelingsplan en worden in de aanpak meegenomen door de groepsleerkracht. Deze beschermende factoren worden uit het dossier, overdracht vorige school en intakegesprek ouders gehaald. De school kent jongensgroepen omdat veel meer jongens dan meisjes de school bezoeken en meisjes zoveel mogelijk bij elkaar in de groep komen.

4.4 A = Adaptief onderwijs

***A**daptief onderwijs*	Door het werken met een gedifferentieerd onderwijsaanbod in drie onderwijszorgprofielen sluit het onderwijs aan bij de onderwijsbehoefte van de leerling. Per onderwijszorgprofiel en per leerjaar is het onderwijsaanbod uitgeschreven en in een jaarplanning uitgewerkt. Leerlingen worden in een OZP geplaatst op basis van hun niveau, leerverwachtingen en toetsgegevens. Het streven is maximaal twee onderwijszorgprofielen per groep te hebben.

	De Bladergroenschool heeft de afgelopen 10 jaar een BAS-traject (Bouwen aan een Adaptieve School) doorlopen waardoor het onderwijs uitdagender, effectiever en eigentijdser is geworden. Dit uit zich door: - doorgaande lijn in pedagogisch- en didactisch handelen; - voorspelbaarheid in leerkrachtgedrag; - structuur, interactieve zelfstandige leerhouding, instructie en samenwerkend leren. Leerlingen spelen een actieve en zelfstandige rol binnen de onderwijsactiviteiten, bijvoorbeeld de inzet bij tutorlezen. Er wordt gewerkt volgens de zeven stappen van het directe instructiemodel (DIM). Indien nodig wordt met meerdere instructiegroepen gewerkt; dit geldt niet voor de zaakvakken. Op de nevenlocaties in Appingedam en Veendam is deze differentiatie in instructiegroepen niet altijd haalbaar vanwege de kleinere omvang en grote niveauverschillen binnen een groep.
- Aandacht en tijd	Op de hoofdlocatie en op de nevenlocaties in Appingedam en Veendam zitten gemiddeld 12 leerlingen in een groep. Elke groep heeft een eigen groepsleerkracht c.q. duo. De kleutergroepen hebben fulltime een onderwijsassistent en in groep 3 is vier dagen per week een onderwijsassistent aanwezig. De groepen op ‘t Mozaïek bestaan uit zes leerlingen en gemiddeld zitten er 12 leerlingen in de MKD-groepen in Haren. Naast de groepsleerkrachten beschikt de school ook over drie vakleerkrachten voor gymnastiek. De leerkracht kan bij hulpvragen over een leerling of de groep een beroep doen op de intern begeleiders en de gedragsdeskundigen (CvB). Een psychologisch assistent ondersteunt de gedragsdeskundigen. De schoolmaatschappelijk werker (extern) ondersteunt de samenwerking met ouders en de communicatie thuis en school. De school heeft een Opleider in school (Oplisser), coach en video-interactiebegeleider voor professionalisering van het team gericht op hulpvragen over competentieontwikkeling vakbekwaam pedagogisch en didactisch handelen. De school maakt ook gebruik van stagiairs van SPW en SPH, Pabo RUG, ALO en CIOS.
- Onderwijsmaterialen	De Bladergroenschool hanteert de reguliere basisschoolmethoden. Voor differentiatie wordt hoofdzakelijk gebruik gemaakt van de mogelijkheden die in de methoden worden genoemd.

	Er zijn computers aanwezig en de leerlingen werken met diverse ICT-programma's. In elke klas is een digibord aanwezig. Een leerrijke omgeving heeft de school gecreëerd door boekenhoeken, leespresentatietafel, prikbord en dergelijke.

4.5 G = Gedragsverandering

***G**edragsverandering*	De leerlijn sociaal-emotionele ontwikkeling wordt per profiel afgestemd en voor de individuele leerling beschreven in het handelingsplan. Voor de sociale vaardigheden wordt gebruik gemaakt van de methode PAD (Programma Alternatieve Denkstrategieën). De leerkrachten hanteren een beloningssysteem, zowel een beloningssysteem voor de groep als, waar nodig, een individueel programma. Beloningssystemen zijn breed binnen de school ingezet om op systematische, gedragstherapeutische wijze gewenst gedrag aan te leren. Per bouw sluit de beloningssystematiek aan bij de ontwikkelingsleeftijd van de leerlingen. Zo ontstaat een pedagogische doorgaande lijn. Alle leerkrachten hanteren de ABC-methodiek (Agressievisie Beroepshouding Communicatie). Time-out wordt geregeld door het hanteren van de time-outmethodiek.

4.6 S = Systematisch (samen)werken

***S**ystematisch (samen)werken*	De gedragsdeskundige stelt het eerste handelingsplan (HP) vast en dit HP wordt door de ouders ondertekend. In dit HP worden langetermijndoelen genoemd voor de leerontwikkeling, het leergedrag en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Na ongeveer acht weken stelt de leerkracht de kortetermijndoelen op. De leerkracht evalueert deze doelen regelmatig en stelt deze doelen bij indien daar aanleiding voor is. De leerkracht bespreekt de vorderingen eenmaal in de veertien dagen met de intern begeleider. De groepsleerkracht evalueert het HP jaarlijks in mei met de ouders. De vorderingen van de leerlingen worden bijgehouden aan de hand van methodegebonden toetsen en Cito-toetsen. Standaard worden twee keer per jaar (januari en juni) de volgende Cito-toetsen afgenomen: - Cito LOVS Technisch lezen en eventueel Cito LOVS AVI; - Cito LOVS Spelling; - Cito LOVS Rekenen-Wiskunde; - Cito LOVS Begrijpend lezen. De vorderingen van de leerlingen worden bijgehouden in het leerlingvolgsysteem (MLS-digitaal).

	Als extra hulpmiddel naast het observeren in de klas hanteert de school voor alle leerlingen in groep 1, 2 en 3 het 'Ontwikkelingsvolgmodel voor Jonge Kinderen'. Voor het volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in de midden- en bovenbouw gaat de school in het schooljaar 2012-2013 meedoen aan een pilot van de Hogeschool Utrecht. Bij deze pilot wordt gebruik gemaakt van een observatie- en planningsinstrument om het ontwikkelingsverloop en het gedrag in beeld te brengen om vervolgens een passend pedagogisch en onderwijsaanbod te kunnen opstellen en aanbieden.

4.7 S = (Systematisch) Samenwerken

(Systematisch) ***S****amenwerken*	Alle ouders ontvangen aan het begin van het schooljaar een brochure met praktische informatie over de school. De uitgebreide schoolgids is te downloaden van de algemene website RENN4 onder de knop 'scholen'. De leerkrachten hebben contact met de ouders door middel van een weekbrief, één keer per jaar het huisbezoek, telefoon- en mailcontact en de ouderavonden. Verder zijn er: - evaluatie-/voortgangsgesprek van 45-60 minuten - klassenouderavonden, waarbij de ouders worden geïnformeerd over het onderwijs in de groep van hun zoon/dochter; - nieuwsbrief het 'Dondersteentje', één keer per 14 dagen - ouderraadbijeenkomsten; - vier ochtendbijeenkomsten per jaar voor nieuwe ouders - familieavond (familie, vrienden, bekenden van de leerling kunnen de school bekijken); - ouderhandboek PAD (te downloaden via de website of op te vragen bij de administratie van de school). Op het moment dat de ondersteuningsvraag van de leerling complex is en er extra besprekingen plaatsvinden, worden de ouders hierover geïnformeerd en nauw bij betrokken.

4.8 Huisvesting en gebouw

In de beschrijving van het model CAREBAGSS is door RENN4 toegevoegd dat de huisvesting (schoolgebouw, plein) randvoorwaarden vervult voor het onderwijs. Voor de groep leerlingen met speciale onderwijsbehoeften zijn bepaalde voorzieningen, denk aan een prikkelarme omgeving, zeer relevant. En ook de indeling van het schoolplein kan voorwaardenscheppend zijn voor een goed klimaat tijdens het buitenspel.

De Bladergroenschool (hoofdlocatie) beschikt over een gebouw met de volgende mogelijkheden:

- 22 groepslokalen;
- speellokaal voor jonge kinderen;
- kinderkeuken (voor koken met klein groepje);
- computerlokaal wordt ingericht met ingang van 2012-2013;

- praktijklokaal wordt ingericht gaandeweg 2012-2013;
- vaktherapieruimte.

De school is rolstoeltoegankelijk en heeft geen aangepast toilet.

In de school zijn afspraken over het aantal groepen dat gebruikmaakt van de speelpleinen (aparte bouwpauzes en -regels).

De jongste groepen kunnen gebruikmaken van een speellokaal. Volgens een rooster vinden hier bewegingsactiviteiten voor de jongste kinderen plaats. Indien mogelijk kan dit lokaal ook voor andere activiteiten gebruikt worden. Voor de lessen bewegingsonderwijs wordt gebruik gemaakt van de sporthal naast de school. Elke groep gaat twee keer per week daar gymmen. Er is geen aparte time-outvoorziening. Leerlingen worden opgevangen in de groep van een collega (Maatje-groep) en er is altijd een extra – vaste - tafel beschikbaar (time-outtafel of nadenktafel).

5 INTERNE EN EXTERNE SAMENWERKING

5.1 Interne samenwerking en ondersteuningsstructuur

De ondersteuning van leerlingen vindt plaats aan de hand van een drie stappen-/fasenmodel. Eerst de afspraken rondom start/binnenkomst van de leerling. Daarna afspraken over de wijze waarop de ontwikkeling van de leerling (cognitief en sociaal-emotioneel) wordt gevolgd en de wijze waarop de school tegemoetkomt aan de onderwijsbehoeften. En de derde stap vindt plaats als de leerling schakelt naar een andere vorm van onderwijs.

De Commissie voor de Begeleiding (CvB) bestaat uit de gedragsdeskundige, intern begeleider, schoolmaatschappelijk werker, teamleider en zonodig de schoolarts. De CvB doet voorstellen voor het handelingsplan, adviseert over schakelen van de leerling en stelt het handelingsplan vast.

Voor elke leerling wordt een handelingsplan opgesteld. Mede aan de hand van de doelen die daarin worden gesteld, wordt de ontwikkeling van de leerling gevolgd.
Twee keer per jaar vindt een groepsbespreking plaats, waarbij het accent ligt op de bespreking van de groep en alles wat daarmee samenhangt. Individuele leerlingen worden wel besproken, maar kort. Aan de groepsbespreking nemen deel: de leerkracht, de intern begeleider, de gedragsdeskundige, teamleider en facultatief andere betrokkenen, zoals de logopediste.

Als daar aanleiding voor is worden leerlingen uitgebreider besproken in een CvB-klein. Daarbij zijn aanwezig de leerkracht, de intern begeleider en de gedragsdeskundige. De leerkracht vraagt het CvB-klein aan bij de intern begeleider. Handelingsverlegenheid van een leerkracht kan aanleiding zijn voor een dergelijk overleg. Dit kunnen vragen zijn over gedrag, leren, thuissituatie et cetera. Het is vanaf schooljaar 2012-2013 mogelijk om bij het bespreken van leerlingen in dit overleg de methode voor consultatieve leerlingbesprekingen in te zetten, geleid door gedragsdeskundige/intern begeleider.

Een volgende stap in de ondersteuningsstructuur kan een overleg zijn met CvB-groot, ouders en externe hulpverlening. Dit betreft leerlingen waarvoor de ingezette onderwijsondersteuning onvoldoende resultaat heeft opgeleverd. Het gaat dan om handelingsverlegenheid op het niveau van de school. Kern van dit overleg is om een onderwijszorgarrangement op maat te realiseren voor de leerling in samenspraak met alle betrokkenen.

Schakelen
Het schakeladvies wordt op zijn laatst tijdens de groepsbespreking in de eerste helft van het schooljaar waarin de leerling twaalf jaar wordt geformuleerd. De leerkracht, eventueel aangevuld met de intern begeleider of gedragsdeskundige, voert het adviesgesprek met de ouders. Als ouders toestemming geven verstrekt de Bladergroenschool het laatste handelingsplan aan de toekomstige school. Voor schakeling buiten cluster 4 wordt een onderwijskundig rapport door de betrokken leerkracht opgesteld. Deze rapportage verschaft informatie over de capaciteiten en het didactisch en sociaal-emotioneel functioneren van de leerling. Het onderwijskundig rapport gaat naar de ontvangende school en de ouders ontvangen een afschrift.
Voor leerlingen die teruggeplaatst worden naar het basisonderwijs of het speciaal basisonderwijs kan het RENN4 gedurende een jaar ambulante begeleiding verzorgen (huidige regelgeving).

5.2 Samenwerking met externen

Tijdens de groepsbespreking en/of CvB-groot komt aan de orde of de aanpak in de klas voldoende is. Zo niet dan wordt besproken welke extra ondersteuning een leerling nodig heeft.

Eventueel wordt de afdeling Expertise van RENN4 ingeschakeld en/of wordt hulp gevraagd van een externe instantie. Het inschakelen van extra hulp gebeurt altijd in overleg met ouders.

Schoolmaatschappelijk werk kan ingeschakeld worden voor opvoedingsondersteuning en het organiseren van verdere hulpverlening rond kind en gezin. Het initiatief kan zowel bij ouders als bij school liggen.

Voor leerlingen die speciale problemen hebben met de mondelinge en/of de schriftelijke taal, kan de hulp van de logopedist worden ingeschakeld.

Een kinderfysiotherapeut heeft de praktijk binnen de school en helpt kinderen die hulp nodig hebben bij hun sensomotorische ontwikkeling. Tijdens lestijd komt de fysiotherapeut naar school om enkele kinderen te behandelen. De financiering hiervan loopt via de ziektekostenverzekering van de ouders.

Voor leerlingen waar onderwijs niet voldoende voor is en ook (jeugd)zorg gewenst is, werkt de school vooral samen met Accare, Jeugdzorg Groningen en Drenthe, Elker-specialist in jeugd- en opvoedhulp in de provincie Groningen, MEE, Lentis en schoolbegeleiding van het Autisme Team Noord-Nederland.

5.3 Externe samenwerking ketenpartners

Ketenpartners		Op afroep beschikbaar	Regelmatig	Convenant '1 kind 1 plan'
Landelijk	William Schrikkerstichting	Ja		
Provinciaal	GGZ	Ja		
	Accare	Ja	Ja	Ja
	Elker	Ja	Ja	Ja
Regionaal	Alle samenwerkingsverbanden	Ja	Ja	
	Cluster 1	Ja		
	Cluster 2	Ja		
	Cluster 3	Ja	Ja	
	Cluster 4	Ja	Ja	
	Bureau Jeugdzorg	Ja		
	NOVO	Ja		
	Molendrift	Ja		
	Alliade zorggroep	Ja		
	De Zijlen	Ja		
	Stichting Klein Voorhout	Ja		
Gemeentelijk	CJG	Ja		
	SMW	Ja		
	MEE	Ja		
	GGD	Ja		
	Leerplicht	Ja		
	Politie	Ja		
	MJD	Ja		
Wijk/buurt	Wijkagent	Ja	Ja	
	Buurtcomité in verband met Cruijff Court	Ja		

6 EXPERTISE

6.1 Aanwezige expertise op de school

Functionarissen en expertises	Taken
Intern begeleider	- Coördinerende taak bij de leerlingenzorg - Ondersteuning en begeleiding leerkrachten - Bewaken van het leerlingvolgsysteem (toetskalender, instrumenten) - Voeren van leerlingbesprekingen en indien gewenst uitnodigen van orthopedagoog of schoolmaatschappelijk werker bij deze leerlingbesprekingen - Coördinerende taak bij de diverse leerlingbesprekingen - Contacten met scholen en andere onderwijsinstanties
Gedragsdeskundige	- Opstellen eerste handelingsplan - Twee keer per jaar de leerlingen doorspreken aan de hand van het HP - Afnemen van diagnostische toetsen en aanvullende onderzoeken - Leerkrachten ondersteunen bij uitvoeren HP - Contacten met externe hupverleners
School video-interactie-begeleider	- Video-coaching bij beginnende leerkrachten tijdens startjaar - VIB-trajecten bij zittende leerkrachten naar aanleiding van een hulpvraag en/of handelingsverlegenheid - Inzetten van VIB bij implementatie onderwijsvernieuwing
Coach	- Individuele coachingstrajecten ten behoeve van re-integratie en professionalisering - Teamcoaching en teamontwikkeling
Oplisser	- Ontwerpen, ontwikkelen en uitvoeren infrastructuur voor opleiding, begeleiding en professionalisering
Stagecoördinator	- Coachen stagebegeleiders, onderhouden van contacten met de opleidingsinstituten en intermediair bij problemen
Logopedist	- Individuele ondersteuning van leerlingen bij moeite met mondelinge en/of schriftelijke taal - Ondersteunende taken bij lees- en spellingsproblemen
Aandachtsfunctionaris seksueel en grensover-schrijdend gedrag	- Regelmatig agenderen ‘hantering van protocollen’ - Overleg met aandachtsfunctionarissen andere RENN4-scholen - Bewaken werkwijze meldcode
Onderwijsassistent	- Onderwijsondersteuning onder leiding van leerkracht - Verzorgende taken

Psychologisch assistent	- Afname intelligentieonderzoek
Contact-/vertrouwenspersoon	- Aanhoren van problemen en/of klachten - Afhandelen van problemen en/of klachten

Het personeel van de Bladergroenschool heeft veel kennis en expertise op het gebied van onderwijs aan leerlingen met ernstige gedragsproblemen. Niet alleen door het volgen van een opleiding/cursus, maar ook door opgebouwde ervaringsdeskundigheid.

Op de school is (gecertificeerde) expertise aanwezig op de volgende deelterreinen:
- alle nieuwe leerkrachten hebben de basiscursus speciaal onderwijs;
- cluster 4/psychopathologie van RENN4 gevolgd;
- het hele team heeft de ABC-training gevolgd en is gecertificeerd;
- het hele team heeft de cursus Seksualiteit en Grensoverschrijdend Gedrag (S&GG) gevolgd en is gecertificeerd;
- diverse leerkrachten hebben een Master SEN-opleiding afgerond;
- één van de leerkrachten heeft de opleiding NLP afgerond;
- er is expertise aanwezig op het gebied van EMDR (verwerking trauma's en angsten).

6.2 Expertiseontwikkeling

De volgende ontwikkelingen wil het team het komend schooljaar oppakken:
- praktische vaardigheden voor OZP 3-leerlingen;
- opbrengstgericht werken invoeren en daaraan gekoppeld het werken met groepsplannen;
- uitvoeren van het RENN4-protocol dyslexie;
- een ontwikkelingsperspectief formuleren voor alle leerlingen, gekoppeld aan het uitstroomniveau;
- kwaliteitsverbetering rekenonderwijs en verhoging van de opbrengsten door: nieuwe methode, scholing, expliciet toepassen van DIM en differentiatie in niveaus.

7 GRENZEN EN AMBITIE

7.1 Huidige situatie en grenzen

De Prof. W.J. Bladergroenschool biedt onderwijs aan leerlingen met psychiatrische en gedragsproblemen op het niveau van OZP 1, 2 en 3.
De school heeft een sterk ontwikkeld pedagogisch klimaat (mede door het hanteren van de ABC-methodiek), maar toch zijn er ook grenzen. Als een leerling zich niet kan voegen in een groep van 12 leerlingen (zeer ernstige psychiatrische problematiek) en als het gedrag van een leerling zo problematisch is dat de eigen veiligheid, veiligheid van medeleerlingen en leerkrachten niet meer te garanderen is, dan is voor de school een grens bereikt.

Voor sommige leerlingen wordt lestijdverkorting aangevraagd bij de inspectie als een tijdelijke oplossing. Voor deze leerlingen zoekt de school vervolgens een passend onderwijs(jeugd)zorgarrangement. Er zijn momenteel drie leerlingen die niet (voltijds) naar school gaan: één leerling heeft lestijdverkorting (halve dagen) en twee leerlingen (locatie Appingedam) worden opgevangen in dagbesteding. Bij deze trajecten is vanzelfsprekend intensief overleg met de ouders en vaak ook met externe hulpverleners.

7.2 Ambitie intern

Schooljaar 2012-2013 richt de school zich op de uitvoering van het RENN4-protocol dyslexie, kwaliteitsverbetering rekenonderwijs, het implementeren van opbrengstgericht werken en de certificering Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs.

7.3 Ambitie extern, Samenwerkingsverband Passend onderwijs

De school heeft door haar sterke schakelfunctie goede contacten met het regulier onderwijs in de regio om bruggen te slaan tussen beide systemen. Hierbij hoort ook afstemming met het SBO, Pabo's en onderwijszorgcentra ten behoeve van bundeling van expertise.

Over de relatie en samenwerking met Elker (jeugd- en opvoedhulp) in Haren is men zeer tevreden: goede gezamenlijke gesprekken en afspraken waarbij het kind twee dagen naar school gaat en twee dagen jeugdzorgbehandeling krijgt.

Elk jaar zijn er ook wel drie tot vier leerlingen die niet geplaatst kunnen worden en vanwege de ernst van de problematiek al bij veel instanties en scholen langs zijn geweest. Hiervoor zou in het samenwerkingsverband aandacht dienen te komen.

Als laatste nog de ambitie om met het praktijkonderwijs meer samen te werken om meer praktische vaardigheden voor leerlingen in OZP3 aan te kunnen bieden bijvoorbeeld in de tuin werken, koken en fietsreparaties.

Advies medezeggenschapsraad

Datum:

Naam:

Handtekening:

Vastgesteld door bevoegd gezag

Datum:

Naam:

Handtekening: